

Fritt Ords 22. juli rapport – svar fra Fædrelandsvennen

Fædrelandsvennen ble ikke gitt anledning til å kommentere 22. juli-rapporten som ble utarbeidet på oppdrag for Fritt Ord. Til tross for at rapporten inneholder påstander og metodikk som vi reagerer på. Vi ber derfor om at følgende kommentarer fra vår side vedlegges rapporten i ettertid.

Det etterlatte inntrykket i rapporten er at Fædrelandsvennen skiller seg ut som en avis med langt flere høyreradikale innlegg og innlegg skrevet av personer som defineres som høyreradikale, enn andre norske aviser. Det tas riktignok noen forbehold, som at vi på lederplass har tatt svært tydelig avstand fra høyreradikalt innhold og at mange av de nevnte innleggene handler om lokalpolitikk, men rapporten gir like fullt et svært misvisende bilde av Fædrelandsvennen.

I rapporten karakteriseres Fædrelandsvennen blant annet slik:

- a) *Fædrelandsvennen er kilden som publiserer flest kronikker skrevet av høyreradikale og høyreekstreme, både med høyreradikalt innhold og øvrig omtale. Blant de totalt 1510 kronikkene publisert av de høyreradikale og høyreekstreme personene i denne avisen, inneholder 225 oppslag, tilsvarende 16 prosent, høyreradikale temaer.*
- b) *Funnene fra mediedekningen viser at høyreradikale og høyreekstreme selv opplever at det er vanskeligere å bli hørt i tradisjonelle enn i alternative medier. På tross av dette viser mediearkivet at det er regionavisen Fædrelandsvennen som har publisert flest leserinnlegg og kronikker forfattet av de høyreekstreme og høyreradikale personene på listen som C-REX har utarbeidet. Brorparten av oppslagene i Fædrelandsvennen er skrevet av lokalpolitikere fra Demokratene, først og fremst Vidar Kleppe. Selv om Fædrelandsvennen publiserer 1510 oppslag signert høyreradikale eller høyreekstreme, tar de avstand fra det høyreradikale innholdet på lederplass. Fædrelandsvennen publiserer flere oppslag fra disse personene, men tar avstand fra innholdet, i motsetning til de fleste andre avisene som publiserer langt færre lignende leserinnlegg. Blant de 1510 oppslagene handler 85 prosent om lokalpolitikk og øvrige temaer, mens 15 prosent regnes som høyreradikalt innhold.*
- c) *Det er Fædrelandsvennen som siterer høyreradikale og høyreekstreme organisasjoner og deres talspersoner oftest, med nesten 3 000 oppslag i perioden. Dette skyldes en betydelig fokusering på Vidar Kleppe, som har vært politiker for både Fremskrittspartiet og Demokratene i Vest-Agder.*
- d) *Fædrelandsvennen står alene for 27 prosent av deknningen.*
- e) *De 23 tradisjonelle mediene publiserer 1699 oppslag i samme periode. Brorparten av disse innleggene publiseres i Fædrelandsvennen. Grafen viser en svakt økende trend for både tradisjonelle og alternative medier.*
- f) *De alternative mediene publiserer mest i snitt, selv om Fædrelandsvennen topper listen*
- g) *Kildene som publiserer flest leserinnlegg fra høyreekstreme og høyreradikale personer og organisasjoner er Fædrelandsvennen (151025), Resett (111) og VG/Dagbladet (30). Det er verdt å merke seg at 15 prosent av innleggene publisert i Fædrelandsvennen har høyreradikalt innhold, resterende 85 prosent knytter seg hovedsakelig til lokalpolitiske saker.*
- h) *Det er Fædrelandsvennen som uten tvil publiserer flest leserinnlegg fra de høyreradikale og høyreekstreme gruppene og personene. Merk at det reelle antallet unike oppslag i Fædrelandsvennen sannsynligvis er halvparten av de 1510, ettersom kildegrunnlaget teller alle oppslag publisert på nett og papir som individuelle oppslag. Brorparten av disse innleggene, mer enn 1000 oppslag, er skrevet av Vidar Kleppe, bystyremedlem for Demokratene i Kristiansand, alene eller sammen med andre. 15 prosent av oppslagene i*

Fædrelandsvennen skrevet av høyreradikale eller høyreekstreme personer, inneholder høyreradikale temaer.

Vi reagerer sterkt på den vitenskapelige metoden som ligger til grunn for disse påstandene/konklusjonene.

For det første er det svært underlig og høyst urimelig at ett innlegg som publiseres på både nett og papir, telles to ganger. Det gir ingen mening. Fædrelandsvennen var svært tidlig ute med en abonnementsmodell som stadig flere aviser senere har fulgt, nemlig at abonnenter står fritt til å lese avisens innhold på nett og papir. For oss, og de aller fleste andre mediehus, er dette selvsagt. Vi har aldri tidligere i noen annen sammenheng opplevd at en artikkel eller et innlegg telles dobbelt, når det handler om samme artikkel eller innlegg, publisert på to plattformer.

For det andre er det oppsiktsvekkende at rapporten kategoriserer alle medlemmer av partiet Demokratene som høyreradikale. At partiets program kategoriseres som dette, går det åpenbart an å argumentere for. Men i lokalpolitikken har partiet i det absolutt alt vesentlige markert seg i lokale spørsmål, som motstand mot bompenger, havneflytting, kommunesammenslåing og Kunstsilo. Derfor fikk partiet hele 13,4% av stemmene ved sist kommunevalg.

I rapporten slås det fast at «Blant de totalt 1510 kronikkene publisert av de høyreradikale og høyreekstreme personene i denne avisen, inneholder 225 oppslag, tilsvarende 16 prosent, høyreradikale temaer». Med andre ord: Medlemmer av Demokratene som har skrevet innlegg i Fædrelandsvennen, samme hva de skriver innlegg om, karakteriseres som «de høyreradikale og høyreekstreme personene».

På hvilket grunnlag trekker man denne konklusjonen?

Vi har gått gjennom lista over innsendere og innlegg i rapporten. En av dem som har skrevet en rekke innlegg signert som medlem av Demokratene har ikke forfattet noe som er i nærheten av å kunne karakteriseres som høyreradikalt eller ekstremt. Tvert imot skriver han om tema som kritikk mot Songdalen kommune for lave satser for støttekontakter for barn, nei til å slå sammen Songdalen med Kristiansand Kommune, en oppfordring til kommunen om å plante bærbusker i stedet for prydbusker, bekymring over at begravelser er for dyre, forslag om et basseng på Flekkerøy, større satsing på frivillige og nei til Kunstsilo.

Blant andre som får det høyreradikale stempelen er en som i 2021 ble innvalgt i bystyret for Demokratene. Ifølge oversikten har hun skrevet et innlegg hvor hun advarer mot nedleggelse av NAV-kontor i Songdalen. Hun var tidligere leder i Søgne Sp. Etter valget meldte hun seg ut av Demokratene. Nå er hun tilbake i Sp. Er hun fortsatt høyreradikal? Eller var hun høyreradikal kun de månedene hun var medlem av Demokratene?

En annen som ble valgt inn i bystyret for Demokratene har skrevet flere innlegg som er med i oversikten, de aller fleste om kultur, idrett og folkehelse. Etter hvert meldte han seg inn i KrF, som han nå representerer i bystyret. Er han, eller var han, høyreradikal?

For det tredje mener vi kategoriseringen av i alt 225 innlegg som høyre-radikale eller ekstreme er gjort på sviktende grunnlag.

Vi har lest gjennom dem og vil blant annet peke på følgende to innlegg som eksempler på at definisjonen av høyre-radikalt eller ekstremt innhold er trukket for langt:

«KrF har ikke plass til kristendomsfaget

Faktum er at da Jan Simonsen forslo på Stortinget å gjeninnføre det gamle kristendomsfaget fikk han kun sin egen stemme.

Jeg har og har alltid hatt stor respekt for KrF i viktige verdispørsmål, derfor er det ekstra skuffende at KrF ikke støtter Demokratene i å gjeninnføre et konfesjonsbundet kristendomsfag med fritaksrett i skolen — slik vi hadde det før på begynnelsen av 1990 tallet. At leder i Vennesla KrF, Celina Hagen, ikke liker at dette kommer frem for KrF sine kjernevelgere - for så være.

Faktum er at da Jan Simonsen forslo på Stortinget å gjeninnføre det gamle kristendomsfaget fikk han kun sin egen stemme. Hele KrF stemte imot Simonsens gode forslag, og da har KrF dessverre etter min mening sviktet det kristendemokratiske verdigrunnlag. Med meg tilbake på stortinget så vil jeg selvsagt sette Sørlandet på den rikspolitiske dagsorden også i verdispørsmål, noe som har vært "mangelvare" fra en fargeløs Agderbenk med flere politikere som knapt blir lyttet til i eget parti. Avslutningsvis så vil jeg vil herved utfordre deg, Celina Hagen, til en offentlig debatt om dette viktige temaet - der du kan bestemme tid og sted. Stiller du, Celina?»

Dette er et innlegg i den daværende striden innholdet i faget kristendom/KRLE. At innsender kritiserer KrF for å ha forlatt tidligere standpunkter, kan man karakterisere som mye forskjellig, men høyre-radikalt eller ekstremt er det ikke.

Et annet innlegg som i rapporten får denne karakteristikken er dette innlegget:

«Religiøse hodeplagg må selvsagt forbys

Demokratene er sterkt uenig i at det skal åpnes opp for hijab og turban hos politi og dommere.

Uniformstilpassede plagg og symboler må være mulig også innenfor politiet og innenfor domstolen, mener leder av regjeringens tro og livssynsutvalg, prest Sturla Stålsett. Det er begrunnet fra flertallets standpunkt i at når plaggene og symbolene er uniformstilpasset, som er forutsetningen, så er det uniformen som er uttrykket for hvilken rolle man har og hvordan den gjennomføres. Det må være rolleutøvelsen, funksjonen i seg selv, som er hovedpoenget og da må det være mulig å åpne opp for uniformstilpassede plagg, sier Stålsett.

Demokratene er sterkt uenig i at det skal åpnes opp for hijab og turban hos politi og dommere.

Demokratene i Norge er sterkt uenige i utvalgets konklusjon om at det skal åpnes opp for hijab og turban hos politi og dommere. Det er fordi vi mener at dette er funksjoner i et samfunn som skal være nøytrale og objektive og innby til tillit uavhengig av religiøs tilhørighet. I Norge har eksempelvis politiet, brannvesenet, hæren, marinen, luftforsvaret, postverket, Kongens garde, offiserer i handelsflåten. og flere, – egne, autoriserte uniformsreglement.

Religiøse hodeplagg, eller annen bekledning som avviker fra uniformen, er etter min mening uakseptabelt. Turbaner, hijaber, og evt. andre beslektede staffasjer, har ingenting å gjøre somdel av disse uniformer.

Dersom muslimer, hinduer, sikher, buddhister og andre ønsker å utdanne seg til – og søke

arbeid eller tjeneste i disse norske yrker — må de avfinne seg med å bruke norsk uniform. Troen sitter – etter alle solemerker – i hjertet og sinn, og ikke i et hodeplagg. Forslaget fra tros- og livssynsutvalget bør derfor avises av stortinget snarest mulig.»

Dette innlegget forfekter det som i dag er gjeldende norsk praksis ift politi- og dommeruniformer.

Avslutningsvis: Vi ser absolutt den totale verdien av rapporten, og vi anerkjenner at det vi har påpekt her ikke er det viktigste med leveransen. Det ville likevel være galt å la dette stå uimotsagt.

Da styreleder i Fritt Ord, Grethe Brochmann, innledet under arrangementet der rapporten ble presentert, sa hun følgende:

- Fritt ord ønsker et faktabasert grunnlag for den videre diskusjonen.

Vi kan dessverre ikke se at omtalen av Fædrelandsvennen bidrar til dette. Snarere tvert imot.

Kristiansand januar 2022
Vidar Udjus, politisk redaktør
Eivind Ljøstad, sjefredaktør